

CO₂-heffing, EU-ETS en WBM voor verbranding van restafval

Wat kunt u verwachten?

4 september 2026

Voorafgaand

Deze versie

Deze versie is een actualisatie van de versie uit het voorjaar van 2025. In deze versie is gewerkt met cijfers, parameters en de systematiek van augustus 2026.

Continue veranderingen in de systematiek

Doorlopend vinden wijzigingen plaats, bijvoorbeeld in het moment waarop emissiefactoren beschikbaar komen. Deze emissiefactoren vormen de basis voor de berekening van de CO₂-heffing.

Het zwaard van Damocles?

Tot slot is in deze versie rekening gehouden met de doorlegging van de 'plastictaks' op de AVI's. Rond prinsjesdag, de bekendmaking van het belastingplan 2027 en de verdere behandeling en vaststelling van het belastingplan, zal duidelijk worden of en in welke mate deze rekening blijft staan bij de AVI's. Als er definitieve wijzigingen worden doorgevoerd zorgen wij voor een geactualiseerde versie. Op de hoogte gehouden worden? Meld je dan aan voor de CO₂-heffing mailinglist via n.ahsmann@kplusv.nl of door je gegevens achter te laten op de KplusV website.

Inhoud

Context en aanleiding

In 2021 is de Nationale CO₂-heffing (hierna CO₂-heffing) door de Nederlandse overheid ingevoerd voor de industrie. Deze geldt 'bovenop' de EU-ETS regeling vanuit Europa (EU) die al sinds 2005 in werking is. Tot op heden vallen AVI's (Afval Verbranding Installaties) nog niet onder de EU-ETS regeling. Wel vallen zij onder de nationale CO₂-heffing.

Naar alle waarschijnlijkheid gaat de EU-ETS regeling ook van toepassing worden voor AVI's vanaf het kalenderjaar 2031 t/m 2034. Dit is door de Europese Commissie voorgesteld afgelopen voorjaar 2026 (Bron: [Afvalonline](#)).

Hoe gaan de CO₂ heffing en EU-ETS op elkaar inwerken?

Installaties die meedoen aan het EU-ETS betalen niet het gehele geldbedrag van de CO₂-heffing. Bedrijven die meedoen aan het EU-ETS mogen het geldbedrag van een EU-ETS emissierecht aftrekken van het geldbedrag wat ze moeten betalen voor de CO₂-heffing (bron: [NEA](#)).

Leeswijzer

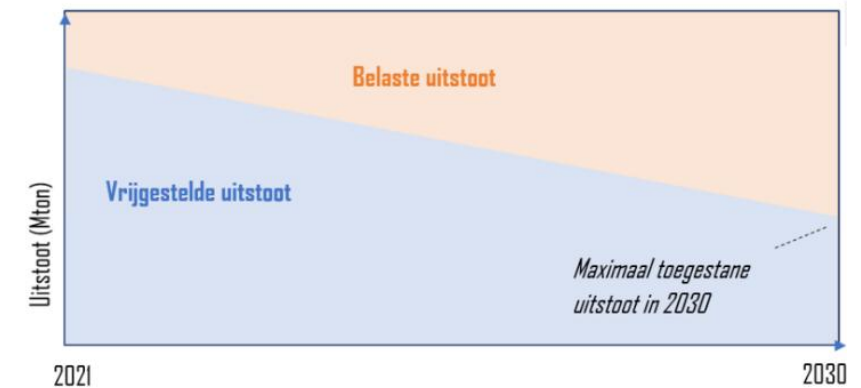
Op de volgende pagina's gaan we achtereenvolgens in op de volgende vragen:

- Hoe werkt de CO₂-heffing?
- Hoe werkt de EU-ETS
- Hoe kunt u hierop anticiperen binnen een lopend contract?

CO2-heffing: kenmerken van de CO2-heffing

Kenmerken van de CO2-heffing

- **Invoering:** De CO2-heffing voor de industrie is sinds 1 januari 2021 van kracht (en tegenwoordig voor de industrie op '0' gezet).
- **Doel:** Het doel is om de CO2-uitstoot in de industrie te verminderen en zo bij te dragen aan de klimaatdoelen van 2030
- **Voor wie:** Er zijn drie soorten installaties die de CO2-heffing industrie betalen: 1) Industriële installaties die aan het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) meedoen, 2) **Afvalverbrandingsinstallaties** en 3) Processen waarbij lachgas (N₂O) in de lucht vrijkomt
- **Vrijstelling:** Bedrijven krijgen aanvankelijk een vrijstelling voor een deel van hun uitstoot, die geleidelijk wordt verminderd (zie figuur rechts)
- **Tarief:** Het tarief van de heffing stijgt jaarlijks en is in 2026 vastgesteld op €103,66 per ton CO2-uitstoot
- **Samenstelling restafval:** aandeel niet-biogene CO2-emissie
- **Relatie met EU-ETS:** De nationale CO₂-heffing vormt een aanvulling op het EU-ETS. Voor ETS-deelnemers wordt bij de berekening van de verschuldigde heffing rekening gehouden met de waarde van ETS-emissierechten.

Vrijgestelde uitstoot

Elke installatie krijgt 'vrijgestelde uitstoot' toegekend per jaar. Deze vrijgestelde uitstoot bouwt af in de loop der jaren. Daarmee neemt de uitstoot die (fiscaal) belast wordt toe.

Formule voor de heffing

$$\text{CO2 heffing per ton HRA jaar } t = \text{CO2 tarief} * (\text{fossiele uitstoot per ton HRA jaar } t - \text{dispensatierechten jaar } t).$$

Een uitgebreidere en volledige formule is weergegeven in bijlage 1.

CO2-heffing: berekening kosten per ton fijn HRA

HRA	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Tarief	€ 87,90	€ 103,66	€ 153,32	€ 203,74	€ 254,16	€ 303,55	€ 353,04	€ 402,54	€ 452,03	€ 496,55	€ 544,45
NRF	1,057	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023
Benchmarkfactor	0,97	0,97	0,97	0,91	0,91	0,91	0,910	0,910	0,910	0,910	0,910
AVI-correctiefactor	1	0,85	0,70	0,55	0,40	0,25	0,17	0,09	0,00	0,00	0,00
CO2 uitstoot per ton HRA	0,989	0,959	0,959	0,959	0,959	0,959	0,959	0,959	0,959	0,959	0,959
Aandeel biogeen	64,6%	64,6%	64,6%	64,6%	64,6%	64,6%	64,6%	64,6%	64,6%	64,6%	64,6%
Procesmissie gerelateerd activiteitsniveau	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35
Dispensatierechten	0,333	0,274	0,225	0,166	0,121	0,075	0,051	0,027	0	0	0
CO2 heffing per ton restafval input	€ 1,55	€ 7,94	€ 19,14	€ 37,50	€ 58,29	€ 83,36	€ 105,48	€ 129,99	€ 158,26	€ 173,84	€ 190,61

Parameters

- **Tarief:** [Het tarief](#) van de heffing stijgt jaarlijks en is vastgesteld t/m 2030. Het is tevens een 'beleidsknop' voor de politiek om aan te draaien. De tarieven zijn dus niet in beton gegoten
- **Nationale reductie factor:** [De NRF](#) is sinds 2026 vastgesteld op 1,023. Zodoende hoeft de (overige) industrie geen CO2-heffing te betalen
- **Benchmarkfactor:** Deze is voor AVI's vastgesteld op 0,97 en later op 0,91
- **AVI-correctiefactor:** Loopt versneld af naar 0 in 2033. Is onderdeel van de 'plastictaks'.
- **CO2 uitstoot (fossiel) per ton HRA:** [Jaarlijks](#) wordt voor huishoudelijk afval en grof huishoudelijk afval de CO2-uitstoot per ton bepaald. Tevens wordt het aandeel biomassa jaarlijks vastgesteld. Hieruit wordt het **procesmissie gerelateerd activiteitsniveau** berekend.
- **Dispensatierechten:** [worden berekend](#) a.d.h.v. de NRF van het jaar, de benchmarkfactor en het procesmissie gerelateerd activiteitsniveau (dit laatste is een gemiddelde over de periode 2019-2023).
- **CO2-heffing:** is het verschil tussen procesmissie gerelateerd activiteitsniveau (-) dispensatierechten. Vermenigvuldigd met het tarief.

CO2-heffing: berekening kosten per ton GHA (grof)

HRA	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Tarief	€ 87,90	€ 103,66	€ 153,32	€ 203,74	€ 254,16	€ 303,55	€ 353,04	€ 402,54	€ 452,03	€ 496,55	€ 544,45
NRF	1,057	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023	1,023
Benchmarkfactor	0,97	0,97	0,97	0,91	0,91	0,91	0,910	0,910	0,910	0,910	0,910
AVI-correctiefactor	1	0,85	0,70	0,55	0,40	0,25	0,17	0,09	0,00	0,00	0,00
CO2 uitstoot per ton HRA	1,076	1,076	1,076	1,076	1,076	1,076	1,076	1,076	1,076	1,076	1,076
Aandeel biogeen	63,5%	63,5%	63,5%	63,5%	63,5%	63,5%	63,5%	63,5%	63,5%	63,5%	63,5%
Procesmissie gerelateerd activiteitsniveau	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39	0,39
Dispensatierechten	0,403	0,331	0,273	0,201	0,146	0,091	0,062	0,033	0	0	0
CO2 heffing per ton restafval input	€ 6,37	€ 18,39	€ 39,05	€ 62,65	€ 91,47	€ 116,71	€ 144,85	€ 177,53	€ 195,01	€ 213,83	€ 6,37

Parameters

- **Tarief:** [Het tarief](#) van de heffing stijgt jaarlijks en is vastgesteld t/m 2030. Het is tevens een 'beleidsknop' voor de politiek om aan te draaien. De tarieven zijn dus niet in beton gegoten
- **Nationale reductie factor:** [De NRF](#) is sinds 2026 vastgesteld op 1,023. Zodoende hoeft de (overige) industrie geen CO2-heffing te betalen
- **Benchmarkfactor:** Deze is voor AVI's vastgesteld op 0,97 en later op 0,91
- **AVI-correctiefactor:** Loopt versneld af naar 0 in 2033. Is onderdeel van de 'plastictaks'.
- **CO2 uitstoot (fossiel) per ton GHA:** [Jaarlijks](#) wordt voor huishoudelijk afval en grof huishoudelijk afval de CO2-uitstoot per ton bepaald. Tevens wordt het aandeel biomassa jaarlijks vastgesteld. Hieruit wordt het **procesmissie gerelateerd activiteitsniveau** berekend.
- **Dispensatierechten:** [worden berekend](#) a.d.h.v. de NRF van het jaar, de benchmarkfactor en het procesmissie gerelateerd activiteitsniveau (dit laatste is een gemiddelde over de periode 2019-2023).
- **CO2-heffing:** is het verschil tussen procesmissie gerelateerd activiteitsniveau (-) dispensatierechten. Vermenigvuldigd met het tarief.

EU-ETS

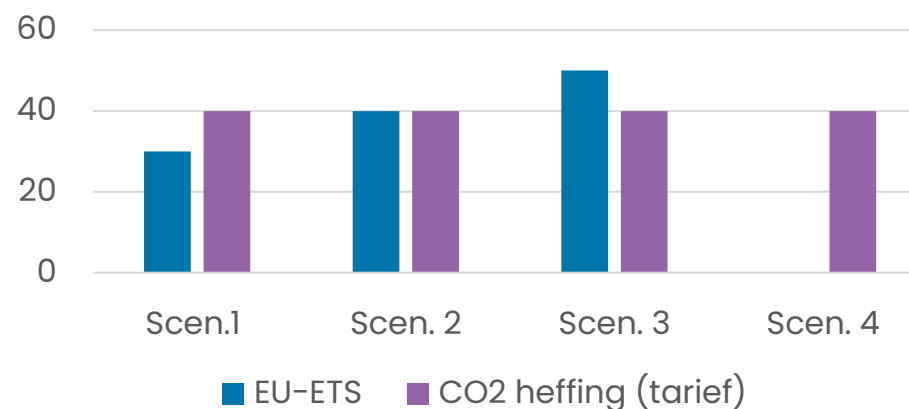
Kenmerken van de EU-ETS

- **Invoering:** De EU-ETS bestaat sinds 2005 en gaat in 2028, 2029 of 2030 mogelijk ook gelden voor AVI's in Europa.
- **Doel:** De uitstoot van broeikasgassen kosteneffectief verminderen door een Europees plafond (cap) op emissies vast te stellen. Bedrijven moeten emissierechten inleveren voor hun uitstoot, terwijl het aantal beschikbare emissierechten jaarlijks afneemt.
- **Voor wie:** Grote Europese industrie
- **Wie handhaaft:** De EU-ETS wordt net als de CO₂-heffing gehandhaafd door de NEA (Nederlandse Emissie Autoriteit). Bedrijven dienen een rapportage in te dienen voor beide regelingen.
- **Verschil en wisselwerking EU-ETS t.o.v. CO₂-heffing:** De berekeningswijze van de CO₂-heffing en EU-ETS is overeenkomstig. Het enige verschil is het tarief. Het tarief van de CO₂-heffing staat vast. Binnen de EU-ETS moeten emissierechten worden aangeschaft op de 'beurs'. In figuur rechts zijn 4 scenario's geschetst:
 1. De EU-ETS is lager dan de CO₂-heffing. € 30 naar EU-ETS en € 10 naar CO₂-heffing. Netto € 40 per ton CO₂
 2. De EU-ETS en de CO₂-heffing zijn gelijk. € 40 naar EU-ETS en € 0 naar CO₂-heffing. Netto € 40 per ton CO₂
 3. De EU-ETS is hoger dan de CO₂-heffing. € 50 naar EU-ETS en € 0 naar CO₂-heffing. Netto € 50 per ton CO₂
 4. Er is geen EU-ETS. € 0 naar EU-ETS en € 40 naar CO₂-heffing. Netto € 40 per ton CO₂

Beurskoers EU-ETS emissierechten (in EUR/ton CO₂)

Hoogte EU-ETS / CO₂-heffing

EU-ETS: bepaling hoogte tarief

Jaarlijks wordt voorafgaand aan ieder kalenderjaar de hoogte van de EU-ETS voor het komende jaar de hoogte van de EU-ETS vastgesteld:

- *In december 2023 wordt de termijnkoers van de EU-ETS voor kalenderjaar 2024 vastgesteld*
- *In december 2024 wordt de termijnkoers van de EU-ETS voor kalenderjaar 2025 vastgesteld*
- *In december 2025 wordt de termijnkoers van de EU-ETS voor kalenderjaar 2026 vastgesteld*
- Enzovoorts

De termijnkoers van het broeikasgasemissierecht voor het jaar 2024 bedraagt € 86,32

*In de artikelen 71f en 71p Wbm is bepaald dat het tarief van de minimum CO₂-prijs elektriciteitsopwekking en, in bepaalde gevallen, het tarief van de CO₂-heffing industrie afhankelijk is van de termijnkoers van het broeikasgasemissierecht. De termijnkoers van het broeikasgasemissierecht is het gewone **gemiddelde**, in euro, van de **dagelijkse éénjaarstermijnkoersen** van broeikasgasemissierechten (slotverkoopkoersen) voor **levering in december** van het jaar waarvoor het tarief wordt vastgesteld, zoals waargenomen van 1 september tot en met 31 oktober voorafgaand aan dat jaar op de koolstofbeurs in de Europese Unie met het hoogste handelsvolume van broeikasgasemissierechten in die maanden. In de periode 1 september 2023 tot en met 31 oktober 2023 betrof dit de koolstofbeurs ICE Endex Markets. De termijnkoers bedraagt in de betreffende periode gemiddeld € 86,32 per ton kooldioxide-equivalent.*

([Bron: staatscourant december 2023](#), p.7)

WBM – Afvalstoffenbelasting (ook wel verbrandingsbelasting)

HRA (kosten per ton)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Scenario hoog (100% WBM)	€ 39,70	€ 40,85	€ 41,67	€ 90,21	€ 93,58	€ 96,95	€ 100,32	€ 103,70	€ 107,07	€ 110,44	€ 113,81
Scenario midden (75% WBM)	€ 29,78	€ 30,64	€ 31,25	€ 67,66	€ 70,19	€ 72,71	€ 75,24	€ 77,77	€ 80,30	€ 82,83	€ 85,36
Scenario laag (75% WBM)	€ 29,78	€ 30,64	€ 31,25	€ 31,88	€ 32,51	€ 33,16	€ 33,83	€ 34,50	€ 35,19	€ 35,90	€ 36,61

- De verbrandingsbelasting is circa 10 jaar geleden ingevoerd
- In 2019 heeft de verbrandingsbelasting voor het laatst een ‘sprong’ gemaakt en sindsdien stijgt deze mee met de inflatie.
- Vooral nog mogen bodemassen worden afgetrokken van de totale hoeveelheid te betalen WBM. Deze ‘in-/uit-systematiek’ staat ter discussie.
- De ‘plastictaks’ krijgt ook zijn weerslag in de hoogte van de verbrandingsbelasting. Vanaf 2028 maakt de hoogte per ton een flinke sprong en stijgt die versneld door om in 2032 weer te ‘stabiliseren’. Dit alles is nog onzeker en afhankelijk van het belastingplan van de komende jaren.
- Bovenstaand rekenen we drie scenario’s door:
 1. Scenario hoog: de in-/uit-systematiek komt te vervallen en over 100% van het te verbranden afval dient WBM te worden betaald met de nieuwe tarieven
 2. Scenario midden: In-/uit-systematiek blijft, nieuwe tarieven gelden
 3. Scenario laag: in-/uit-systematiek blijft, de ‘plastictaks’ verhoging wordt teruggedraaid

Het effect op een verwerkingsovereenkomst voor restafval

- Het voorgaande had betrekking op wat een AVI moet betalen aan instanties over de verwerking van (uw) huishoudelijk/grof afval.
- Het is 'goed gebruik' dat de 'vervuiler betaalt'. Dus in die lijn is het logisch dat gemaakte kosten voor heffingen doorbelast mogen worden.
- Veel lopende verwerkingsovereenkomsten anticiperen hier ook op.
- Zoals hiervoor is gebleken is de berekening 'per ton restafval input' van veel factoren afhankelijk en kan dit leiden tot een niet-transparante onderbouwing van de kosten.
- Het valt daarom aan te bevelen om zelf een vergoeding te bepalen die zich verhoudt tot de verschillende parameters.
- Daarbij ook aan te geven dat zodra de parameters wijzigen en dit leidt tot een andere heffing per ton, de vergoeding daarop wordt aangepast.
- ***Kun je ook geen vergoeding beschikbaar stellen?*** Ja en nee.
 - Juridisch is het sterk afhankelijk van de wijze waarop dergelijke (on)voorziene heffingen omschreven staan in de overeenkomst.
 - Moreel kun je stellen dat 'de vervuiler betaalt' en dat de ontdoener dus moet betalen (huishoudens/gemeenten).
 - Financieel moet deze vergoeding ook ruimte bieden voor AVI's om investeringen te doen in bijvoorbeeld CO₂-afvanginstallaties en andere maatregelen om de (niet-biogene) CO₂-uitstoot te reduceren. Deze investering kunnen ze terugverdienen doordat de vergoeding vanuit opdrachtgever in stand blijft.

Onze experts

Niels Ahsmann
n.ahsmann@kplusv.nl

Marnix Bosma
m.bosma@kplusv.nl

Verschil zien, verschil maken.

Contactpersoon

Niels Ahsman – n.ahsmann@kplusv.nl – 06 2708 5537

KplusV

T +31 (0)26 355 13 55

Arnhem • Amsterdam • Rotterdam • Groningen

Bijlage 1 – formules om de (gemiddelde) CO2 heffing per ton HRA te berekenen

De formule om de CO2 heffing per ton HRA voor een betreffend jaar te berekenen wordt de volgende formule gehanteerd:

$$CO2 \text{ heffing per ton HRA jaar } t = CO2 \text{ tarief} * (fossiele \text{ uitstoot per ton HRA jaar } t - \text{dispensatierechten jaar } t)$$

Waarbij

$$Fossiele \text{ uitstoot per ton HRA jaar } t = CO2 \text{ uitstoot per ton HRA} * (1 - \text{aandeel biogeen in HRA})$$

En waarbij

$$\begin{aligned} & \text{Dispensatierechten jaar } t \\ &= \text{nationale reductiefactor jaar } t * AVI - \text{correctiefactor jaar } t * \text{procesemissiefactor jaar } t \\ & * \text{Gemiddelde fossiele uitstoot per ton HRA 19 – 23} \end{aligned}$$

En waarbij

$$\begin{aligned} & \text{Gemiddelde fossiele uitstoot per ton HRA 19 – 23} \\ &= \text{Gemiddelde CO2 uitstoot per ton HRA 19 – 23} * (1 - \text{Gemiddelde aandeel biogeen in HRA 19 – 23}) \end{aligned}$$

Let op, er dient niet tussentijds te worden afgerond.